

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XVII/201/03
Rady Miejskiej
w Czechowicach - Dziedzicach
z dnia 9 grudnia 2003 roku

**Gminny Program
Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
w Czechowicach - Dziedzicach
na rok 2004**

Działania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, inicjowane są głównie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i przez nią koordynowane. Opracowywane są one corocznie w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych stanowiącym, w oparciu o art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, część gminnej strategii integracji i polityki społecznej.

Realizowane będą przez wykonawców, wskazanych w planie zadań i wydatków związanych z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w Czechowicach - Dziedzicach w 2004 r. stanowiącym załącznik nr 2 do Uchwały Nr XVII/201/03 Rady Miejskiej w Czechowicach – Dziedzicach z dnia 9 grudnia 2003 r. roku, uchwalającej niniejszy program.

I. Diagnoza społeczna (środowiskowa) problemu nadmiernego spożywania alkoholu w gminie Czechowice - Dziedzice z uwzględnieniem problemów narkomanii i przemocy wśród dzieci i młodzieży:

1. Charakterystyka gminy:

Zestawienie informacyjne na dzień **31 października 2003.**

Gminę **zamieszkuje** 43 067 osób, w tym w mieście: 34 919 osób, w sołectwach: 8 143 osób.
Wśród ogółu mieszkańców 9 450 osób to dzieci i młodzież do 18 roku życia

Na terenie gminy funkcjonuje 14 szkół podstawowych, 5 szkół gimnazjalnych, 5 szkół ponadgimnazjalnych oraz Zespół Szkół Specjalnych.

Uchwałami Rady Miejskiej w Czechowicach – Dziedzicach:

- nr XXXIX/212/93 z dnia 29 czerwca 1993 roku w sprawie ustalenia liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych (z wyjątkiem piwa) zawierających powyżej 4,5 % alkoholu, przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży,
- nr XLII/346/01 z dnia 2 października 2001 roku w sprawie ustalenia liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5 % alkoholu (z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży,

ustalono limit liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych w ilości po 100 punktów sprzedaży tak poza miejscem jak i w miejscu sprzedaży.

Wg stanu na 31 października 2003 r. na terenie gminy istnieje :

- **69** punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających **powyżej 4,5 % alkoholu (za wyjątkiem piwa)** przeznaczonych do spożycia **poza miejscem sprzedaży,**
- **65** punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających **powyżej 4,5% alkoholu (za wyjątkiem piwa)** przeznaczonych do spożycia **w miejscu sprzedaży**

Ponadto istnieją **33** punkty sprzedaży napojów alkoholowych zawierających do 4,5 % alkoholu oraz piwa przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży oraz **14** punktów sprzedaży takich napojów przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży – nie podlegających limitowaniu uchwałami Rady Miejskiej (powyższe punkty sprzedaży napojów alkoholowych - sprzedają tylko piwo).

2. Charakterystyka problemów społecznych w gminie Czechowice - Dziedzice. powodowanych nadmiernym używaniem substancji psychoaktywnych.

- a) od początku roku do 31 października 2003 w Izbie Wyrzeźwień w Bielsku-Białej przebywało **293** mieszkańców gminy Czechowice - Dziedzice w tym: **251** mężczyzn, **5** nieletnich chłopców oraz **37** kobiet. W ramach realizowanego programu profilaktycznego Izba przeprowadziła **140** rozmów profilaktyczno-wychowawczych oraz wnioskuje o wszczęcie postępowania w sprawie podjęcia leczenia przez **52** osoby.
- b) policja podejmowała interwencje w **454** przypadkach znęcania się osób nadużywających alkoholu nad swoimi rodzinami.
- c) miały miejsce naruszenia prawa, takie jak: rozboje, kradzieże, kolizje drogowe itp., związane z nadużywaniem alkoholu:
- zatrzymano **45** nietrzeźwych użytkowników dróg
  - **36** osobom zatrzymano prawa jazdy za kierowanie pojazdami pod wpływem alkoholu,
  - ujawniono **58** wykroczeń popełnionych pod wpływem alkoholu.
- d) W okresie od 1 stycznia 2003 r. Straż Miejska podjęła **262** interwencje związane ze spożywaniem lub usiłowaniem spożywania napojów alkoholowych w miejscach objętych zakazem. **25** osób odwieziono do Izby Wyrzeźwień w Bielsku-Białej, **30** osób do miejsc zamieszkania. Do Sądu Rejonowego w Pszczynie skierowano **10** wniosków o ukaranie, nałożono **141** mandatów karnych za spożywanie napojów alkoholowych w miejscach niedozwolonych. Udzielono **111** pouczeń ustnych osobom, usiłującym spożywać alkohol w takich miejscach. Przeprowadzono **1494** godzin kontroli terenów osiedli mieszkaniowych i terenów miejskich szczególnie zagrożonych (Plac 1 Maja, Pl. Wolności, Pl. Autobusowy, Pl. Targowy, tereny parków miejskich, rejony ulic: Słowackiego, Barabasa, Towarowej, Jagiellońskiej, Legionów, Mickiewicza, Sobieskiego, Górnicza, Węglowa, tereny osiedli w rejonie „Starej Gminy”, ul. Traugutta, os. „Północ”, „Zory”, „Kolonja”). Ujawniono **5** osób nieletnich, znajdujących się pod wpływem alkoholu, w stosunku do których podjęto działania ustawowe.
- e) W okresie od stycznia do października 2003r. do Ośrodka Pomocy Społecznej zgłosiły się **182** rodziny, w których jako jedną z przyczyn znalezienia się w trudnej sytuacji życiowej rozpoznano nadmierne picie alkoholu u co najmniej jednego jej członka. Wśród rozmaitych form pracy socjalnej podejmowanej przez pracowników socjalnych z takimi rodzinami należy wymienić: kontrakty zawarte z **51** osobami na podjęcie terapii w poradni leczenia uzależnień i zachowanie abstynencji, poradnictwo prawne i psychologiczne udzielane członkom rodzin i pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, kontakty z policją w sprawach przemocy domowej w **10** rodzinach wraz z wypełnieniem tzw. „niebieskiej karty”, współpraca z kuratorami i sądem do spraw nieletnich w przypadkach zaniedbań opiekuńczych wobec małoletnich dzieci, pracownicy OPS skierowali do GKRPA wnioski o zobowiązanie **4** osób do poddania się leczeniu odwykowemu.
- f) Do Punktu Konsultacyjnego ds. Przemocy w Rodzinie zgłaszały się po porady prawne i psychologiczne osoby, których w różny sposób dotyczył problem przemocy w rodzinie. Wśród **145** osób, które korzystały z pomocy psychologicznej, w **64** rodzinach przemoc fizyczna i psychiczna połączona jest z nadużywaniem alkoholu przez jednego z jej członków. W **32** rodzinach występuje przemoc psychiczna i ekonomiczna, czasami seksualna, z silną kontrolą sprawcy przemocy nad życiem innych członków rodziny. W **2** rodzinach miało miejsce molestowanie seksualne. Do Punktu zgłosiło się również **20** sprawców przemocy, którzy w obawie przed konsekwencjami (sprawa karna o znęcanie, rozwód, odwieszenie wyroku) sami lub za namową kuratora zgłaszali się po porady.
- g) W Poradni Leczenia Uzależnień w Czechowicach – Dziedzicach leczeniem objęto **159** osób uzależnionych od alkoholu (**32** kobiety, **127** mężczyzn), 62 osoby to tzw. „pacjenci pierwszorazowi” czyli osoby, które po raz pierwszy poddały się leczeniu odwykowemu. Objęto terapią również **74** osoby współuzależnione (**62** kobiety, **12** mężczyzn), w tym **56** pacjentów „pierwszorazowych”.
- Z pełnego cyklu terapeutycznego składającego się z **11**-miesięcznego programu podstawowego dla osób uzależnionych oraz **9**-miesięcznego programu dla osób

współzależnionych skorzystało łącznie **115** osób. Po zakończeniu programu podstawowego pacjenci mogą uczestniczyć w **9**-miesięcznym cyklu zajęć przeznaczonych dla osób z trudnościami w utrzymaniu abstynencji.

Wyjazdowe warsztaty terapeutyczne przeznaczone są dla wszystkich grup pacjentów. Odbývają się w zaawansowanym cyklu leczenia i obejmują zakres integracyjnych oddziaływań leczniczych wzmocnionych o ćwiczenia i treningi potrzebne do trzeźwego życia, poprawiające komunikację i umiejętności społeczne i interpersonalne, zwiększające efektywność leczenia.

Specjalistyczny Psychiatryczny Zespół Opieki Zdrowotnej oraz Miejski Ośrodek Terapii Uzależnień w Bielsku-Białej obejmują leczeniem w swoich poradniach leczenia uzależnień **10** osób z terenu gminy Czechowice - Dziedzice. Ponadto MOTU Bielsko-Biała prowadzi Dzienny Oddział Odwykowy, w którym pacjenci z naszej gminy mogą otrzymać pomoc terapeutyczną.

- h) Do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wpłynęło **98** wniosków o skierowanie na leczenie odwykowe. GKRPA wystosowała **224** wezwań do osób pijących nadmiernie i w sposób szkodliwy dla nich samych oraz ich otoczenia a także do osób z takimi osobami związanych, w celu ustalenia przesłanek uzasadniających skierowanie na leczenie odwykowe.
Do lekarza biegłego orzekającego o stopniu uzależnienia od alkoholu skierowano **23** osoby. Do Sądu Rejonowego przekazano **8** wniosków o nałożenie obowiązku leczenia odwykowego.
- i) Na zlecenie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czechowicach – - Dziedzicach przeprowadzono jesienią 2002 r., w pięciu szkołach średnich, badania ankietowe dotyczące postaw, wiedzy i zachowań młodzieży wobec środków odurzających. Badania przeprowadzono w losowo wytypowanych klasach, wśród młodzieży w przedziale wiekowym **17 – 19 lat**.
Wyniki ankiety wskazują, iż wiedzę na temat środków odurzających i związanych z nimi zagrożeń młodzież czerpie przede wszystkim od kolegów i koleżanek.
Niemal **co piąty** młody człowiek w domu rodzinnym ma przekazywany model nadmiernego spożywania alkoholu jako normy.
Inicjację alkoholową, nikotynową i narkotykową młodzież przeżywa najczęściej w wieku **14 – 16 lat**.
- j) W listopadzie 2003 r. skierowano do szkół podstawowych i gimnazjów zapytania mające na celu ustalenie stopnia znajomości przez szkoły następujących zagadnień: liczby dzieci pochodzących z rodzin, w których występuje problem uzależnienia od alkoholu, skali ryzykownych zachowań wśród dzieci (palenie papierosów, picie alkoholu, eksperymenty z narkotykami, doświadczanie przemocy rówieśniczej) oraz skali zjawiska przemocy domowej.
Z informacji szkół wynika, iż uczęszcza do nich **265** dzieci z rodzin, w których występuje problem uzależnienia od alkoholu, przemoc domowa występuje w ok. **70** rodzinach, nasila się zjawisko zachowań agresywnych i przemocy rówieśniczej, powszechny staje się problem nikotynizmu – (pedagodzy stwierdzają, że...**”palenie papierosów staje się powoli normą, na którą niejednokrotnie rodzice dają przyzwolenie”**).

Zjawisko przyjmowania przez uczniów narkotyków jest w ocenie nauczycieli zjawiskiem marginalnym przyznają jednak, że w środowisku zamieszkania wielu uczniów ma kontakt z alkoholem a w co najmniej kilkunastu przypadkach z substancjami odurzającymi.

Analiza powyższych informacji pozwala na stwierdzenie, iż szkoły nie mają pełnego rozeznania, szczególnie w sytuacji domowej swoich uczniów pod kątem używania alkoholu przez rodziców oraz skali występowania zjawiska przemocy domowej.

3. Zasoby umożliwiające prowadzenie działalności profilaktycznej i naprawczej:

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Poradnia Leczenia Uzależnień,
- grupy samopomocowe (AA, Al-Anon),
- Punkt Konsultacyjno-Informacyjny ds. Przemocy w Rodzinie,
- poradnie i lekarze podstawowej opieki zdrowotnej,

- Policja i Straż Miejska,
- Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Świetlica Profilaktyczno-Wychowawcza, funkcjonująca w strukturze OPS, którą proponuje się przekształcić w Świetlicę Socjoterapeutyczną,
- Świetlica Profilaktyczna „U Hildy”, prowadzona przez Towarzystwo Charytatywne im. Ojca Pio,
- Zespół Obsługi Placówek Oświatowych – poprzez szkoły gminne, wraz ze szkolnymi świetlicami profilaktycznymi działającymi przy szkołach: Szkole Podstawowej nr 7, Zespole Szkół nr 3, Zespole Szkół w Ligocie,
- szkoły ponadgimnazjalne,
- kościoły,
- organizacje pozarządowe,
- Miejski Dom Kultury,
- Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji.

II. Cele programu:

1. Cele ogólne:

- propagowanie trzeźwości i abstynencji w społeczności lokalnej,
- zapobieganie powstawaniu nowych problemów, związanych z nadużywaniem alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych.
- utworzenie koalicji osób, grup, stowarzyszeń i instytucji dla zapobiegania powstawaniu nowych problemów spowodowanych nadmiernym piciem alkoholu oraz zmniejszaniu i łagodzeniu społecznych skutków szkodliwego picia przez mieszkańców gminy,
- tworzenie koalicji dzieci i młodzieży, szkół, instytucji i organizacji pozarządowych na rzecz upowszechnienia zdrowego stylu życia i przeciwdziałania używaniu substancji psychoaktywnych przez dzieci i młodzież,
- ograniczenie skutków aktualnie istniejących problemów alkoholowych i narkotykowych,
- zwiększenie bezpieczeństwa środowisk rodzinnych, w których występują problemy szkodliwego używania alkoholu oraz występowanie przemocy domowej.

Cele sformułowane są na trzech płaszczyznach:

- **profilaktyki,**
- **wczesnej interwencji,**
- **łagodzenia skutków.**

III. Zadania podejmowane dla osiągnięcia celów i sposoby ich realizacji:

1. Prowadzenie profilaktycznej działalności edukacyjno-wychowawczej obejmującej środowiska dzieci i młodzieży:

- a) diagnozowanie w szkołach problemu uzależnień wśród dzieci i młodzieży,
- b) szerzenie wiedzy na temat uzależnień i ich skutków w szkolnych programach profilaktyki,
- c) realizacja programów profilaktycznych w szkołach,
- d) prowadzenie świetlicy profilaktyczno-integracyjnej w Zespole Szkół Nr 1
- e) prowadzenie świetlicy profilaktyczno-integracyjnej w Zespole Szkół Nr 3,
- f) prowadzenie świetlicy profilaktyczno-integracyjnej w Zespole Szkół w Ligocie,
- g) prowadzenie świetlicy profilaktyczno-integracyjnej w Zespole Szkół Specjalnych,
- h) prowadzenie świetlicy profilaktyczno-integracyjnej w Szkole Podstawowej Nr 2
- i) prowadzenie świetlicy profilaktyczno-integracyjnej w Szkole Podstawowej Nr 3,
- j) prowadzenie świetlicy profilaktyczno-integracyjnej w Szkole Podstawowej Nr 7,
- k) propagowanie pozytywnych wzorców zachowań poprzez wspieranie imprez i akcji bezalkoholowych (np. „Możesz Inaczej”),
- l) kontynuowanie Jesiennej Szkoły Profilaktyki.

2. Współpraca z instytucjami, stowarzyszeniami i osobami fizycznymi na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów powstałych na skutek nadużywania środków

uzależniających

- a) współpraca z Izbą Wyrzeźwien w Bielsku-Białej,
- b) wspieranie, w tym również finansowe, różnych programów i projektów profilaktycznych służących promocji zdrowego stylu życia, aktywnego wypoczynku, alternatywnych form spędzania czasu wolnego itp., prowadzonych przez instytucje oraz organizacje pozarządowe i osoby fizyczne,
- c) Wspieranie różnych projektów i programów adresowanych do osób i rodzin doznających szkód z powodu alkoholizmu członków rodziny.
- d) współdziałanie z kościołem katolickim i innymi kościołami oraz związkami wyznaniowymi na płaszczyźnie wychowania w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi,
- e) zakup i dystrybucja materiałów informacyjno - edukacyjnych, dotyczących problemu uzależnień i rozpowszechnienie ich w gminie.

3. Pomoc terapeutyczna i rehabilitacyjna dla osób uzależnionych i współuzależnionych

- a) Wczesne diagnozowanie pacjentów z grup ryzyka przez lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej i udzielanie im informacji na temat skutków nadmiernego używania alkoholu i innych substancji uzależniających oraz możliwości leczenia w ramach procedury tzw. krótkiej interwencji,
- b) kierowanie osób z grup ryzyka na badania lekarskie, pozwalające ustalić stopień ich uzależnienia od alkoholu przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- c) kierowanie do sądu wniosków o wszczęcie postępowania w sprawach obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,
- d) wspieranie, w tym również finansowe, ponadstandardowych warsztatów terapeutycznych, prowadzonych przez Poradnie Leczenia Uzależnień w Czechowicach - Dziedzicach i Bielsku-Białej dla uzależnionych mieszkańców gminy.
- e) wspieranie, w tym również finansowe, ponadstandardowych warsztatów terapeutycznych, prowadzonych przez Poradnie Leczenia Uzależnień w Czechowicach - Dziedzicach i Bielsku-Białej dla współuzależnionych mieszkańców gminy.

4. Udzielanie pomocy psychospołecznej i prawnej rodzinom z problemem alkoholowym.

- a) prowadzenie świetlicy socjoterapeutycznej przy ul. Słowackiego 34a,
- b) udzielanie w punkcie konsultacyjnym ds. przemocy w rodzinie pomocy prawnej i psychologicznej ofiarom przemocy,
- c) podejmowanie przez funkcjonariuszy Policji interwencji domowych w sytuacjach przemocy w rodzinie,
- d) tworzenie zespołów interwencyjnych, złożonych z pracowników socjalnych, dzielnicowych, kuratorów, psychologa i pedagogów szkolnych, podejmujących działania w ramach systemu pomocy ofiarom przemocy domowej,
- e) udzielanie pomocy osobom uzależnionym i członkom ich rodzin oraz prowadzenie pracy socjalnej przez Ośrodek Pomocy Społecznej,
- f) współpraca z kuratorami sądowymi, wykonującymi nadzór nad osobami poddanymi leczeniu odwykowemu,

5. Koordynowanie działań związanych z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

- a) działalność Pełnomocnika ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,

- b) działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zgodnie z ustalonym planem pracy,
- c) diagnozowanie problemu uzależnień w poszczególnych rejonach miasta i sołectwach oraz podejmowanie działań profilaktycznych, zmniejszających rozmiar istniejących problemów.

Plan zadań i wydatków
 związanych z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywanie problemów alkoholowych
 w Czechowicach - Dziedzicach w 2004 r.

Lp	Zadanie	Sposób Realizacji	Koszt realizacji zadania w 2004 r.	Kto realizuje zadania
1.	Prowadzenie profilaktycznej działalności edukacyjno - wychowawczej obejmującej środowiska dziecięco - młodzieżowe.	1. Finansowanie działań szkolnych świetlic profilaktyczno - integracyjnych - obsługiwanych przez ZOPO.	154 000,00 zł	ZOPO
		2. Jesienna Szkoła Profilaktyki.	5 000,00 zł	U.M.
		3. Realizacja działań profilaktycznych w szkołach - obsługiwanych przez ZOPO (np. akcja „Lato”)	60 000,00 zł	ZOPO
2.	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służące profilaktyce i rozwiązywaniu problemów, związanych z używaniem substancji uzależniających.	1. Współpraca z Izłą Wyrzeźwień	35 000,00 zł	U.M.
		2. Finansowanie projektów profilaktycznych i innych działań służących rozwiązywaniu problemów związanych z używaniem substancji uzależniających - realizowanych przez MOSiR	4 000,00 zł	MOSiR
		3. Dotacje dla organizacji pozarządowych na projekty i programy profilaktyczne związane z rozwiązywaniem problemów uzależnień: - profilaktyczna działalność sportowa, - programy profilaktyczne dot. uzależnień (alkohol, narkotyki) - zagospodarowanie czasu wolnego młodzieży w ramach akcji „Lato” - realizacja programu profilaktycznego w świetlicy profilaktycznej	85 000,00 zł	U.M.
		4. Finansowanie różnych projektów i programów profilaktycznych oraz innych działań służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych, opracowanych przez instytucje oraz osoby fizyczne.	67 000,00 zł	U.M.

3.	Pomoc terapeutyczna i rehabilitacyjna dla osób uzależnionych i współuzależnionych	1. Finansowanie prowadzenia ponadstandardowych warsztatów terapeutycznych dla osób uzależnionych przez Poradnię Leczenia Uzależnień w Czechowicach - Dziedzicach i w Bielsku – Białej.	9 000,00 zł	U.M.
		2. Finansowanie prowadzenia ponadstandardowych warsztatów terapeutycznych dla osób współuzależnionych przez Poradnię Leczenia Uzależnień w Czechowicach – Dziedzicach i w Bielsku - Białej.	9 000,00 zł	U.M
4.	Udzielanie pomocy psychospołecznej i prawnej rodzinom z problemem alkoholowym	1. Finansowanie Świetlicy Socjoterapeutycznej działającej w strukturze OPS.	140 000,00 zł	OPS
		2. Finansowanie Punktu Konsultacyjnego ds. przemocy w rodzinie	12 000,00 zł	U.M.
5.	Koordinacja działań związanych z realizacją Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	1. Działalność Pełnomocnika d/s Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	25 000,00 zł	U.M.
OGÓŁEM:			605 000,00 zł	

UCHWAŁA Nr XVII/201/03
Rady Miejskiej w Czechowicach - Dziedzicach
z dnia 9 grudnia 2003 roku

**w sprawie: gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych
obowiązującego na terenie gminy Czechowice – Dziedzice w 2004 r.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U.z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.), w związku z art. 4¹ ust. 1, 2 i 5 oraz art. 11¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1231 ze zm.)

Rada Miejska w Czechowicach - Dziedzicach
uchwała:

§ 1

1. Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w Czechowicach - Dziedzicach na rok 2004, określony w załączniku nr 1 do niniejszej uchwały.
2. Plan zadań i wydatków związanych z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w Czechowicach - Dziedzicach w 2004 roku, określony w załączniku nr 2 do niniejszej uchwały.
3. Upoważnia Burmistrza do przesuwania środków pomiędzy zadaniami, ujętymi w planie zadań i wydatków, o których mowa w ust. 2 niniejszej uchwały.
4. Określa zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czechowicach - Dziedzicach, jak w załączniku nr 3 do niniejszej uchwały.

§ 2

Zobowiązuje Burmistrza do przedstawienia sprawozdania z wykonania uchwały nie później niż do 31 marca 2005 roku.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Marek Dopierała

Załącznik Nr 3 do Uchwały
Nr XBII/201/03
Rady Miejskiej
w Czechowicach - Dziedzicach
z dnia 9 grudnia 2003 roku

ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
W CZECHOWICACH – DZIEDZICACH

1. Za posiedzenia członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, ustala się wynagrodzenie w następującej wysokości:
  - a) dla Przewodniczącego Komisji 10% minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalonego ustawą z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. Nr 200, poz. 1679),
  - b) dla członków Komisji 7% minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalonego ustawą z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. Nr 200, poz. 1679).
2. Wynagrodzenia, o których mowa w pkt 1, wypłacane będą za posiedzenia w Komisji na podstawie umów zleceń i list obecności.
3. Określa się zwrot kosztów podróży służbowych na zasadach przysługujących pracownikowi z tytułu podróży służbowych na obszarze kraju.
4. Wydatki z tytułu wynagrodzeń dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizowane są z budżetu gminy.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1,2 i 5 Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. Nr 35 poz. 230 ze zm.), rady gmin mają obowiązek uchwalania corocznie gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Na podstawie uchwalonego przez Radę Miejską gminnego programu, realizowane są wszystkie działania, związane z problematyką uzależnień oraz zapobieganiem zjawisku przemocy w rodzinie.

W związku z powyższym przedkłada się projekty:

4. Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czechowicach - Dziedzicach na rok 2004,
5. Planu zadań i wydatków związanych z realizacją Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czechowicach - Dziedzicach w 2004 r.,
6. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czechowicach - Dziedzicach.

Plan zadań i wydatków związanych z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w Czechowicach - Dziedzicach w 2004 r. przedstawia podział środków finansowych na n/w zadania:

1.1. Finansowanie działań szkolnych świetlic profilaktyczno – integracyjnych - obsługiwanych przez ZOPO.

W roku 2003 finansowano działalność 3 świetlic profilaktyczno-integracyjnych, obsługiwanych przez ZOPO. Były to świetlice, działające przy; Zespole Szkół Nr 3 (uczęszczało do niej średnio 28 dzieci), Szkole Podstawowej Nr 7 w Czechowicach - Dziedzicach (uczęszczało do niej średnio 25 dzieci) oraz Zespole Szkół w Ligocie (do której uczęszczało średnio 25 dzieci).

Proponuje się utrzymanie działalności edukacyjno - wychowawczej w/w świetlic oraz rozszerzenie tej działalności w n/w świetlicach szkolnych;

- Świetlica Profilaktyczno-Integracyjna w Zespole Szkół Nr 1,
- Świetlica Profilaktyczno-Integracyjna w Zespole Szkół Specjalnych,
- Świetlica Profilaktyczno-Integracyjna w Szkole Podstawowej Nr 2,
- Świetlica Profilaktyczno-Integracyjna w Szkole Podstawowej Nr 3

poprzez finansowanie umów - zleceń, zakup środków żywności oraz materiałów dydaktycznych a także dofinansowywanie imprez sportowo – kulturalnych.

1.2. Jesienna Szkoła Profilaktyki.

Inicjatywę organizacji Jesiennej Szkoły Profilaktyki podjęła Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 1999 roku. Założeniem inicjatorów było zorganizowanie imprezy profilaktycznej, która przyjmie formę corocznej edycji.

W 2004 roku proponuje się organizowanie profilaktycznych spektakli teatralnych iin. imprez profilaktycznych oraz konkursów; plastycznego i literackiego dla młodzieży szkolnej, potęgujących efekty działań profilaktycznych, podejmowanych przez środowisko miejscowe, np. szkołę,

1.3. Realizacja działań profilaktycznych w szkołach obsługiwanych przez ZOPO.

Działania profilaktyczne w szkołach podejmowane są wielopłaszczyznowo. Jest to realizacja profesjonalnych programów profilaktycznych prowadzona przez przeszkolonych nauczycieli – realizatorów zatrudnionych w danej szkole na zajęciach pozalekcyjnych, w szkołach podstawowych oraz gimnazjach, - np. programy profilaktyczne "Spójrz Inaczej", „ Integracja i postawy asertywne ”, „Komunikacja interpersonalna „, „ Elementarz czyli program 7 kroków ” lub przez realizatorów profesjonalnych, zatrudnionych w ramach umowy-zlecenia do realizacji konkretnego programu.

W 2004 r. proponuje się realizację projektów profilaktycznych, inicjowanych przez

poszczególne szkoły w ramach zajęć pozalekcyjnych oraz alternatywne formy spędzania przez dzieci młodzież czasu wolnego w ramach akcji „Lato” i akcji „Zima”, co stanowi dominujący udział w kosztach omawianego zadania,

2.1. Współpraca z Izbą Wyrzeźwierni.

Proponuje się dofinansowanie: kosztów obsługi osób doprowadzonych z gminy Czechowice - Dziedzice do Izby Wyrzeźwierni, w odniesieniu do których skuteczność wyegzekwowania opłaty za pobyt jest zerowa / dot. to m.in. osób bezdomnych, bez dochodu) oraz podejmowania działań profilaktycznych w stosunku do tych osób.

2.2. Finansowanie projektów profilaktycznych i innych działań służących rozwiązywaniu problemów związanych z używaniem substancji uzależniających- realizowanych przez MOSiR.

Proponuje się finansowanie projektów alternatywnego spędzania czasu wolnego mieszkańców gminy poprzez ich aktywne uczestnictwo w zawodach sportowych, turniejach, grach i zabawach ruchowych, wycieczkach turystycznych itp. działaniach, umożliwiających aktywny wypoczynek oraz poprawę kondycji zdrowotnej.

2.3. Dotacje dla organizacji pozarządowych na projekty i programy profilaktyczne związane z rozwiązywaniem problemów uzależnień.

Szczególnie cenną i pożądaną formą realizacji zadań własnych gminy jest współpraca z organizacjami pozarządowymi z uwagi na minimalizowanie kosztów realizacji zadań.

Proponuje się udzielanie szerokiego poparcia projektom profilaktycznym tych organizacji poprzez zlecenie im realizacji programów profilaktycznych dot. ;

- profilaktycznej działalności sportowej dla dzieci i młodzieży,
- programów profilaktycznych dot. uzależnień (alkohol, narkotyki),
- zagospodarowania czasu wolnego młodzieży w ramach akcji „Lato”,
- realizacji programów profilaktycznych w świetlicy profilaktycznej.

2.4. Finansowanie różnych projektów i programów profilaktycznych oraz innych działań służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych opracowanych przez instytucje oraz osoby fizyczne.

Proponuje się finansowanie profesjonalnych programów profilaktycznych, realizowanych w szkołach ponadgimnazjalnych i szkołach gminnych oraz różnych działań profilaktycznych, inicjowanych m.in. przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, np. Dzień Profilaktyki pod hasłem „Możesz inaczej”, Proponuje się również finansowanie innych działań służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych, m.in. prowadzenie zajęć psychoedukacyjnych dla rodzin, w których występuje problem uzależnienia od alkoholu.

3.1. Finansowanie prowadzenia ponadstandardowych warsztatów terapeutycznych dla osób uzależnionych przez Poradnie Leczenia Uzależnień w Czechowicach - Dziedzicach i Bielsku-Białej.

Warsztaty terapeutyczne, prowadzone na sesjach wyjazdowych, poza etatowymi godzinami pracy terapeutów, stanowią rozszerzenie podstawowego programu leczenia standardowego prowadzonego w poradniach. Uzyskanie możliwie wysokiej efektywności leczenia osób, które zdecydowały się na porzucenie nałogu, wymaga wsparcia poprzez intensywne działania dodatkowe, uzyskiwane przez pacjentów na wyjazdowych sesjach terapeutycznych.

3.2. Finansowanie prowadzenia ponadstandardowych warsztatów terapeutycznych dla osób współzależnionych przez Poradnię Leczenia Uzależnień w Czechowicach - Dziejach i Bielsku-Białej.

Wsparcia podobnego, jakie udzielane jest osobom uzależnionym, wymagają osoby współzależnione, które codziennie odczuwają skutki nadmiernego, szkodliwego picia alkoholu przez członków ich rodzin. Proponuje się zatem finansowanie powyższych warsztatów,

4.1. Finansowanie Świetlicy Socjoterapeutycznej w Czechowicach - Dziejach przy ul. Słowackiego 34a.

W Gminnym Programie Rozwiązywania Problemów Alkoholowych największy nacisk i środki finansowe przeznaczone zostały na działania dotyczące tzw. profilaktyki pierwszorzędowej a więc adresowanej do najszerszego grona odbiorców tj. dzieci i młodzieży uczącej się w szkołach. Efektem tych działań ma być zapobieganie powstawaniu problemów spowodowanych używaniem substancji psychoaktywnych przez młodych ludzi, wzmocnienie norm i wartości sprzyjających trzeźwości i trzeźwemu stylowi życia. Działania takie prowadzone mogą być m.in. w przyszłolnych świetlicach profilaktycznych.

W stosunku do dużej grupy dzieci i młodzieży, które pochodzą ze środowisk nadużywających alkoholu, niewydolnych wychowawczo, zagrożonych marginalizacją społeczną, a także dzieci i młodzieży eksperymentujących z alkoholem, narkotykami, zagrożonymi uzależnieniami i przestępczością takie działania są nieskuteczne. Pozostawienie ich bez wyspecjalizowanej pomocy skutkować będzie zwiększaniem się obszarów patologii takich jak: przestępczość nieletnich, agresja i przemoc, narkomania, alkoholizm, itp. Wobec nich podejmować należy kroki należące do obszaru tzw. profilaktyki drugo- i trzeciorzędowej o znacznie bardziej intensywnym oddziaływaniu i zawierających inne treści programowe.

Jedną z bardziej skutecznych form pracy z dziećmi i młodzieżą sprawiającymi znaczne problemy wychowawcze, zagrożonymi przestępczością, demoralizacją i uzależnieniami jest udział w zajęciach oferowanych przez świetlice socjoterapeutyczne. Celem pracy w takiej placówce jest:

- pomoc dzieciom i młodzieży zagrożonej przestępczością i uzależnieniami,
- tworzenie grup i środowisk rówieśniczych alternatywnych wobec młodzieżowych grup kontrkulturowych i przestępczych,
- wsparcie rodziny niewydolnej wychowawczo i rodziny w kryzysie,
- wsparcie szkoły i społeczności lokalnej w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi i młodzieżą zagrożoną demoralizacją i uzależnieniami,
- ograniczenie ilości dzieci kierowanych do stacjonarnych placówek wychowawczych i resocjalizacyjnych.

W takiej placówce czynnej cały rok min. 4-6 godzin dziennie, prowadzone są następujące formy pracy środowiskowej:

- a) pomoc w kryzysach rodzinnych, szkolnych, rówieśniczych i osobistych,
- b) zajęcia socjoterapeutyczne,
- c) indywidualne programy korekcyjne,
- d) społeczność korekcyjna (partnerstwo, współdecydowanie grupy),
- e) trening społeczny i zadaniowy, samoobsługa,
- f) pomoc w nauce, reedukacja,
- g) pomoc socjalna, dożywianie,
- h) organizacja czasu wolnego, rozwój zainteresowań, sport i zabawa,
- i) organizacja wyjazdów, obozów, ferii,
- j) stała praca z rodzinami w domach,
- k) stała współpraca ze szkołą i innymi służbami (pomocą społeczną, sądem, itp.).

Realizacja zadań możliwa jest pod warunkiem zatrudnienia stałej, fachowej, posiadającej wysokie kompetencje zawodowe i osobiste kadry wychowawców. Osoby zatrudnione w świetlicy muszą cechować się dużym zaangażowaniem, otwartością, autentycznością i umiejętnościami pracy w zespole. Swoje miejsce w takim zespole znaleźć mogą również wolontariusze.

Ze względu na standardy prowadzenia zajęć socjoterapeutycznych (grupy 10-osobowe uczestników prowadzone przez dwie osoby) oraz stały, ciągły i długofalowy charakter pracy, kadra zatrudniona w takiej placówce musi być odpowiednio liczna, powinna także mieć możliwość

poddawania swojej pracy zewnętrznym konsultacjom i superwizjom.

Gminny Program Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zakłada prowadzenie w 2004r. na terenie Czechowic - Dziedzic **tylko jednej** świetlicy socjoterapeutycznej przy ulicy Słowackiego 34a funkcjonującej w strukturze OPS. Uczęszcza do niej obecnie 46 dzieci. Od stycznia 2004r. przyjmować będzie dzieci, które nie kwalifikują się ze względu na charakteryzujące je problemy do udziału w zajęciach świetlic szkolnych. Dzieci kierowane będą przez pedagogów szkolnych, pracowników socjalnych i kuratorów sądowych. Ze względu na szczupłość środków finansowych nie jest możliwe utrzymanie filii świetlicy przy ulicy Nad Białką. Przewiduje się, że część dzieci dotychczas uczęszczających do niej (zapisanych 35, systematycznie uczęszcza 20) przejmie świetlica przy Szkole Podstawowej nr 2.

4.2. Finansowanie Punktu Konsultacyjnego.

W Punkcie Konsultacyjnym do spraw przemocy w rodzinie udzielana jest pomoc prawna, psychologiczna i pedagogiczna osobom dorosłym i młodzieży dotkniętej problemem uzależnienia członków rodziny od alkoholu i narkotyków i doznających przemocy domowej. W ramach Punktu prowadzone jest poradnictwo prawne w zakresie spraw opiekuńczych, rodzinnych i karnych. Psycholog i pedagog udzielają pomocy indywidualnej i grupowej ofiarom przemocy. Prowadzona jest również terapia sprawców przemocy.

W ramach tych działań proponuje się finansowanie (umowy zlecenia) realizatorów powyższego zadania.

5.1. Działalność Pełnomocnika ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W ramach powyższego zadania proponuje się finansowanie; przeprowadzania badań i wydawania przez lekarza biegłego opinii, ustalających stopień uzależnienia od alkoholu, prace członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w komisji i jej zespołach, kosztów szkoleń i delegacji członków komisji oraz zakup materiałów edukacyjnych o tematyce profilaktycznej dot. uzależnień.

Ustawodawca w art. 4¹ ust. 5 (ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi) nakłada na radę gminy obowiązek określenia zasad wynagradzania członków gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych w gminnym programie rozwiązywania problemów alkoholowych.

Proponuje się ustalić wynagrodzenie, o którym mowa powyżej, procentowo od minimalnego wynagrodzenia za pracę (ustalonego Ustawą o minimalnym wynagrodzeniu za pracę), które będzie naliczane corocznie na podstawie ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” w drodze obwieszczenia Prezesa Rady Ministrów. Od dnia 1 stycznia 2004 r. minimalne wynagrodzenie za pracę, ustalone ustawą wynosi 824,00 zł.